

Memòria del Departament de Geografia

Curs 2010/2011

Qualitat biològica
dels rius.
Els índexs de
macroinvertebrats

ELABORACIÓ
DE MAPES TEMÀTICS
MITJANÇANT UN SIG

Juny de 2011

DEPARTAMENT

28
29
MARC
11

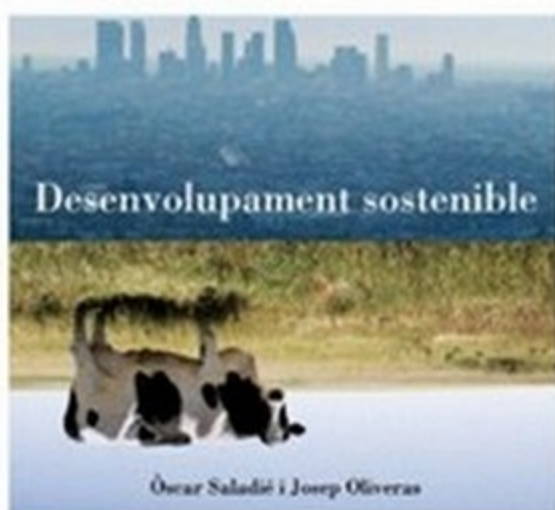
RISC I ANÀLISI DEL TERRITORI

RISCOS
URALS III

diversitat
d'estiu

Desenvolupament sostenible
conceptes teòrics
i bones pràctiques

Del 4 al 6 de juliol de 2011
15 hores, 1,5 crèdits
CAMPUS CATALUNYA

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

Índex

I. Presentació	2
II. Personal del Departament de Geografia	4
III. El desenvolupament de les activitats docents i de formació	10
Nombre d'estudiants, crèdits matriculats i rendiment acadèmic	10
IV. Màsters i postgraus	16
V. Les activitats de l'ensenyament de Geografia	18
Conferències, jornades i tallers	18
Cursos i seminaris	21
VI. La recerca i la transferència de coneixements	25
Els grups de recerca del departament i els seus resultats	25
El projectes de recerca actius	27
Les comunicacions a congressos	29
La publicació de la recerca	32
Projectes de transferència de coneixements, activitats i treballs d'assessorament	41
Conferències impartides	43

I. Presentació

El que trobareu a continuació serà una síntesi ordenada de la feina realitzada per les persones lligades al Departament de Geografia. Aquesta memòria mostra l'activitat desenvolupada pels membres del departament durant el curs 2010-2011. En primer lloc farem una descripció xifrada dels diversos àmbits d'ocupació. A continuació informem sobre les activitats docents i de formació en les seves diferents vessants, així com de la marxa general d'aquest curs. Després relacionem la feina feta per difondre l'ensenyament en diferents àmbits. L'últim apartat centra la seva atenció en la recerca i la transferència de coneixements generada pels professors i investigadors lligats al Departament de Geografia. En el seu conjunt hi ha participat un grup humà de 76 persones.

Dins de l'àmbit docent, el curs s'ha desenvolupat amb normalitat en els centres on s'imparteix docència. A l'Escola de Turisme ha continuat la implantació del segon curs dels graus de Geografia i Ordenació del Territori i de Turisme, i a la Facultat de Lletres la llicenciatura de Geografia continua els seus últims cursos. Al llarg d'aquest període s'ha preparat la posada en marxa del Màster en Planificació Territorial: Informació, Eines i Mètodes a iniciar el curs 2011-2012. Alguns professors d'aquest departament han participat en el disseny dels estudis de grau en ciències ambientals, encara en projecte. En aquest curs s'ha presentat i aprovat el Programa de Doctorat en Canvi Climàtic en el que participen investigadors del Centre en Canvi Climàtic, membres del Departament de Geografia, i de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) amb dos línies d'investigació en canvi climàtic i impacte del canvi climàtic sobre els ecosistemes aquàtics.

En el camp de la recerca i transferència, els membres d'aquest departament continuen desenvolupant un important esforç, tant

respecte a projectes de recerca, a recursos totals per convocatòries públiques competitives i per transferència de coneixement, com a la visibilitat de l'activitat investigadora. En molts aspectes les dades mostren una consolidació dels resultats respecte als exercicis anteriors. Els projectes europeus continuen desenvolupant la seva tasca fins l'any 2012 i professors i investigadors membres del Centre en Canvi Climàtic continuen liderant projectes europeus sobre homogeneïtzació i reconstrucció de dades climàtiques.

Els professors d'aquest departament participen activament en diversos àmbits de l'entorn universitari i ciutadà. Són, per exemple, membres de les comissions de Delimitació Territorial de Catalunya, d'Urbanisme de Tarragona, de la Junta Rectora del Parc Natural del Delta de l'Ebre i de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, del Consell de la Costa Daurada del Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona, coordinadors de la Càtedra Dow URV de Desenvolupament Sostenible, directors i sotsdirectors de l'Escola Universitària de Turisme i Oci, directors del Parc Científic i Tecnològic de Turisme i Oci i del Centre en Canvi Climàtic i representats d'Espanya a l'Organització Mundial de Meteorologia.

En la gestió del departament podem destacar una nova incorporació a la secretaria durant aquest curs i la renovació dels representants dels col·lectius que formen part del Consell del Departament. El 19 de maig de 2011 es celebrà un consell extraordinari per elegir el director/a del Departament de Geografia, que va escollir com a directora a la candidata Dra. María Yolanda Pérez Albert. L'elecció d'aquest càrrec completa un llarg període de consolidació del departament dins de la universitat.

II. Personal del Departament de Geografia

Els professors i investigadors assignats al departament imparteixen docència i realitzen tasques de recerca i transferència a diferents centres: Facultat de Lletres (campus Catalunya), Escola Universitària de Turisme i Oci (campus de Vila-seca), campus de les Terres de l'Ebre (Tortosa) i campus de Sescelades. A la secretaria administrativa del campus Catalunya hi ha una responsable, un administratiu i un tècnic de suport. Al campus de Tortosa s'afegeix un administratiu i un tècnic informàtic.

El nombre de docents i investigadors del Departament de Geografia és de 41, dels quals 22 tenen el títol de doctor. Dels docents i investigadors, 13 professors ho són a temps complet: 2 catedràtics, 4 titulars d'universitat, 1 titular d'escola universitària, 2 professors agregats i 4 professors lectors. Els investigadors postdoctorals són 5 persones.

Plaça	Facultat de Lletres	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	E.U. Turisme i Oci / C3 (Tortosa)	Totals
Catedràtics	1	1		2
Titulars Universitat	4			4
Titular d'Escola Universitària	1			1
Professor Emèrit	1			1
Professors Agregats		2		2
Professors Lectors	3	1		4
Professors Associats	15	7		22
Professors Investigadors			2	2
Becaris Post-doctorals		1	2	3
Becaris Pre-doctorals	2	2	3	7
Tècnics de Suport a la Recerca	3	1		4
Tècnic de Suport a la docència	1			1
Estudiants Becaris Col·laboradors i de Projecte	19			19
Tècnics Informàtics			1	1
Personal administratiu	2		1	3
Totals	52	15	9	76

Quadre 1. Nombre de membres del Departament de Geografia per centres i places que ocupen.

La resta del professorat està format per 1 professor emèrit (catedràtic de universitat) 22 professors associats (3 d'aquests amb el títol de doctor), 7 becaris predoctorals, 4 dels quals també han realitzat tasques docents. Hi han 3 tècnics de suport a la recerca, 4 estudiants becaris col·laboradors de suport a la docència i 15 estudiants becaris de projectes, majoritàriament assignats a la Facultat de Lletres.

Una part important del personal docent i investigador del departament és el professorat a temps parcial amb diferents graus de dedicació docent. En el seu conjunt, un total de 76 persones, repartides en diversos centres (52 a la Facultat de Lletres de Tarragona, 15 a l'Escola Universitària de Turisme i Oci de Vila-seca i 9 al Campus de les Terres de l'Ebre a Tortosa). Un grup humà, on el 63 % són homes i el 37 % dones amb assignacions docents i de recerca en diversos centres. Encara pendents de l'ampliació de l'edifici de l'Escola de Turisme i Oci, el 68 % del personal resta assignat a la Facultat de Lletres, mentre que no arriba al 20 % el personal assignat al centre universitari de Vila-seca. Per la seva banda, al campus de Tortosa, el perfil del personal està més relacionat amb la recerca i la seva gestió lligada a l'activitat del Centre en Canvi Climàtic (C3). La distribució del personal del departament en tres centres i campus té conseqüències en una mobilitat obligada i freqüent dels docents i tècnics de suport, becaris i administratius, particularment intensa entre Vila-seca i Tarragona.

El desenvolupament de la docència i les tasques docents lligades a la recerca i la transferència han tingut el suport de tècnics i becaris que han desenvolupat la seva tasca gràcies als recursos derivats dels diferents projectes. Professors, investigadors, becaris, tècnics i administratius han participat en la planificació de les tasques docents i de les activitats de formació d'aquest curs. A continuació oferim el quadre complet (veure quadre 2).

Nom Cognoms	Plaça	Centre	Correu electrònic
Anton Clavé, Salvador	Catedràtic Universitat	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	salvador.anton@urv.cat
Oliveras Samitier, Josep	Catedràtic Universitat	Facultat de Lletres (Tarragona)	josep.oliveras@urv.cat
Roquer Soler, Santiago	Professor Emèrit	Facultat de Lletres (Tarragona)	santiago.roquer@urv.cat
Aguilar Anfrons, Enric	Titular d'Universitat	Facultat de Lletres (Tarragona)	enric.aguilar@urv.cat
Brunet India, Manuela Catalina	Titular Universitat	Facultat de Lletres (Tarragona)	manola.brunet@urv.cat
Muro Morales, José Ignacio	Titular Universitat	Facultat de Lletres (Tarragona)	joseignacio.muro@urv.cat
Pérez Albert, M ^a Yolanda	Titular Universitat	Facultat de Lletres (Tarragona)	myolanda.perez@urv.cat
Blay Boqué, Jordi	Titular Escola Universitària	Facultat de Lletres (Tarragona)	jordi.blay@urv.cat
Nel·lo Andreu, Marta Gemma	Professora Agregada	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	martagemma.nello@urv.cat
Russo, Antonio Paolo	Professor Agregat	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	antonio.russo@urv.cat
Alberich González, Joan	Professor Lector	Facultat de Lletres (Tarragona)	joan.alberich@urv.cat
Saladié Borraz, Òscar	Professor Lector	Facultat de Lletres (Tarragona)	oscar.saladie@urv.cat
Serrano Giné, David	Professor Lector	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	david.serrano@urv.cat
Sigró Rodríguez, Francisco Javier	Professor Lector	Facultat de Lletres (Tarragona)	javier.sigro@urv.cat
Aloquin Pallach, Magí Nicolau	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	magi.aloquin@urv.cat
Beas Secall, Lorena	Professora Associada	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	lorena.beas@urv.cat
Cáceres Silva, Jordi	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	jordi.caceres@urv.cat
Cadiach Ricomà, Oda	Professora Associada	Facultat de Lletres (Tarragona)	oda.cadiach@urv.cat
Calabuig Tomàs, Jordi	Professor Associat	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	jordi.calabuig@urv.cat
Casadevall Camps, Robert	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	robert.casadevall@urv.cat
Francès Tudel, Joan Carles	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	joancarles.frances@urv.cat
García Rodríguez, Alfonso	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	alfonso.garcia@urv.cat
García Ventura, Jordi	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	jordi.garcia@urv.cat

Nom Cognoms	Plaça	Centre	Correu electrònic
García-Borès Comas, Iban	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	iban.garciabores@urv.cat
Gimeno Subirana, Carmen	Professora Associada	Facultat de Lletres (Tarragona)	carmen.gimeno@urv.cat
Iniesta Girona, Joan Jaume	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	jj.iniesta@urv.cat
López Monné, Rafael	Professor Associat	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	rafael.lopezmonne@urv.cat
López Roig, Jordi	Professor Associat	E.U. Turisme i Oci (Tortosa)	jordi.lopezr@urv.cat
Merseburger Canals, M ^a Goretti	Professora Associada	Facultat de Lletres (Tarragona)	mgoretti.merseburger@urv.cat
Padrell Benet, Jordi	Professor Associat	Facultat de Lletres	jordi.padrell@urv.cat
Piñol Guiral, Andreu	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	andreu.pinol@urv.cat
Queralt Basterra, Joaquim	Professor Associat	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	joaquim.queralt@urv.cat
Romero Simó, Joan	Professor Associat	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	juanramon.romero@urv.cat
Saladié Gil, Sergi	Professor Associat	E.U. Turisme i Oci (Tortosa)	sergi.saladie@urv.cat
Salvat Salvat, Jaume	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	jaume.salvat@urv.cat
Soronellas Juncosa, Jordi	Professor Associat	Facultat de Lletres (Tarragona)	jordi.soronellas@urv.cat
Barry, Abdoul	Investigador	C3 (Tortosa)	barry.abdoul@urv.cat
Domonkos, Peter	Investigador	C3 (Tortosa)	peter.domonkos@urv.cat
Wilson, Julie	Becària Postdoctoral (Beatriu de Pinós)	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	julie.wilson@urv.cat
Boroneant, Constanta Emilia	Investigadora post-doctoral	C3 (Tortosa)	constantina.boroneant@urv.cat
Efthymiadis, Dimitrios	Investigador post-doctoral	C3 (Tortosa)	dimitrios.efthymiadis@urv.cat
Mariné Roig, Estela	Investigador en formació	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	estela.marine@urv.cat
Castellà Sánchez, Mercè	Becari Pre-doctoral	C3 (Tortosa)	merce.castella@urv.cat
Coll Benages, Joan Ramon	Becari Pre-doctoral	C3 (Tortosa)	joanramon.coll@urv.cat
Fortuny Asensio, Aleix	Becari Pre-doctoral	Facultat de Lletres (Tarragona)	aleix.fortuny@urv.cat
Poza Moreno, Rafael	Becari Pre-doctoral	C3 (Tortosa)	rafael.poza@urv.cat
Rovira Soto, M ^a Trinitat	Becari Pre-doctoral	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	mtrinitat.rovira@urv.cat
Tujaka, Dorota	Becari Pre-doctoral	Facultat de Lletres (Tarragona)	dorota.tujaka@urv.cat

Nom Cognoms	Plaça	Centre	Correu electrònic
Andreu Bertran, Jordi	Tècnic de Suport a la Recerca	Facultat de Lletres (Tarragona)	jordi.andreu@urv.cat
Bustos Hernández, Montserrat	Tècnica de Suport a la Recerca	Facultat de Lletres (Tarragona)	montserrat.bustos@urv.cat
Rumignani, Massimiliano	Tècnic de Suport a la Recerca	E.U. Turisme i Oci (Vila-seca)	massimiliano.rumignani@urv.cat
Fornós Español, Cristina	Responsable Administrativa	Facultat de Lletres (Tarragona)	crisrina.fornos@urv.cat
Aguado Fuentes, Rubén	Administratiu	Facultat de Lletres (Tarragona)	ruben.aguado@urv.cat
Also Prieto, Eloisa Marina	Administrativa	C3 (Tortosa)	eloisa.also@urv.cat
Lara Querol, Elisabet	Administrativa	Facultat de Lletres (Tarragona)	elisabet.lara@urv.cat
Maixé Vicens, José	Tècnic de Suport a la Docència	Facultat de Lletres (Tarragona)	jose.maixe@urv.cat
Alegria Latorre, Olga	Tècnica Informàtica	E.U. Turisme i Oci (Tortosa)	olga.alegria@urv.cat
Felipe Pérez, Beatriz Isabel	Becària Col·laboradora (Càtedra Dow)	Facultat de Lletres (Tarragona)	beatrizirene.felipe@estudiants.urv.cat
Garcia Carné, Natán	Becari Col·laborador	Facultat de Lletres (Tarragona)	natan.garcia@estudiants.urv.cat
Sánchez Rovira, Mireia	Becari Col·laboradora	Facultat de Lletres (Tarragona)	mireia.sanchezr@estudiants.urv.cat
Untura, Ecaterina	Becari Col·laborador (Càtedra DOW)	Facultat de Lletres (Tarragona)	ecaterina.untura@estudiants.urv.cat
Barceló Arbós, Sara	Becària de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	sara.barcelo@estudiants.urv.cat
Delclòs Alió, Xavier	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	xavier.delclos@estudiants.urv.cat
Dobon Mulet, Roger	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	roger.dobon@estudiants.urv.cat
Fernández Ferré, Anna	Becària de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	anna.fernandezf@estudiants.urv.cat
Fernández Rodríguez, Alberto	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	albertoandres.fernandez@estudiants.urv.cat
Ferré Baldrich, Oriol	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	oriol.ferre@estudiants.urv.cat
Gilabert Gallart, Alba	Becària de Projecte	C3 (Tortosa)	alba.gilabert@estudiants.urv.cat
Lopez Corts, Clara	Becària de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	mclara.lopez@estudiants.urv.cat
Magarolas Navarro, Anton,	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	antonalbert.magarolas@estudiants.urv.cat

Nom Cognoms	Plaça	Centre	Correu electrònic
Mallol Maeso, David	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	david.mallol@estudiants.urv.cat
Martínez Samper, Laura	Becària de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	laura.martinezsa@estudiants.urv.cat
Mestre Sáez, Anaïs	Becària de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	anais.mestre@estudiants.urv.cat
Nagera Porres, Nilo	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	nilo.nagera@estudiants.urv.cat
Pàmies Sans, Magí	Becari de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	magi.pamies@estudiants.urv.cat
Ponce, Gisela Marina	Becària de Projecte	Facultat de Lletres (Tarragona)	giselamarina.ponce@estudiants.urv.cat

Quadre 2. Personal del Departament de Geografia amb la seva assignació per centres i places que han ocupat el curs 2010-2011.

III. El desenvolupament de les activitats docents i de formació

En aquest curs s'ha mantingut l'oferta d'estudiants de Geografia. El desenvolupament del curs, el nombre d'alumnes, el crèdits que han matriculat, el seu rendiment acadèmic i la procedència dels mateixos seran objecte d'aquest apartat.

Nombre d'estudiants, crèdits matriculats i rendiment acadèmic

A la Facultat de Lletres (campus Catalunya) es desenvolupen els últims cursos de la llicenciatura de Geografia (pla 2001) amb 32 estudiants. En el curs 2010-11 destaca el nombre d'estudiants de nou accés que arriba als 34 alumnes en el grau de Geografia i Ordenació del Territori, sobre un total de 109 de nous ingressos en el conjunt de l'Escola Universitària de Turisme i Oci. El nombre d'estudiants del grau de Geografia en els dos primers cursos oberts és de 60. Una mica més de la meitat dels estudiants del grau ho són a temps complet. Els nous estudiants han augmentat els crèdits matriculats fins arribar als 3.372 crèdits matriculats ordinaris. Amb els crèdits de la llicenciatura sumen un total de 5.372 crèdits matriculats (veure quadre 3).

Graus i centres	Matriculats	Estudiants temps complet	Crèdits matriculats ordinaris
Grau en Geografia i Ordenació del Territori	60	56,2	3.372,0
Escola de Turisme	339	283,4	17.004,0
Geografia (Llicenciatura)	32	33,7	2.020,5
Facultat de Lletres	1.373	1.238,6	75.330,0
Universitat	11.665	10.178,4	658.763,0

Quadre 3. Nombre d'estudiants i crèdits matriculats. Font: Universitat Rovira i Virgili. *Informe anual del Rector al Claustre*, 12 de maig de 2011, pàg. 183.

Aquests estudiants han tingut uns resultats acadèmics similars als del conjunt de la universitat. Així, tant el rendiment acadèmic, que representa el percentatge de crèdits aprovats respecte als crèdits matriculats, com els valors corresponents a la taxa d'èxit mostren els

crèdits aprovats respecte als crèdits presentats. Les dades del rendiment acadèmic dels estudiants del grau de Geografia i Ordenació del Territori es situen en valors similars als generals de la universitat. Una mica més lluny són els resultats de la Llicenciatura de Geografia. La taxa d'èxit dels estudiants del grau en geografia es situa a prop dels valors generals de la universitat, sobre el 90 %, i és més elevada entre els estudiants de la Llicenciatura (veure quadre 4).

Ensenyaments	Taxa de rendiment acadèmic	Taxa d'èxit
Grau en Geografia i Ordenació del Territori	74.7	90.8
Escola de Turisme	73.1	87.9
Geografia (Llicenciatura)	73.5	98.0
Facultat de Lletres	80.6	95.0
Universitat	75.3	91.4

Quadre 4. El rendiment acadèmic dels estudiants 2009-2010.

En percentatges de crèdits ordinaris pel curs 2009-2010. Font: Universitat Rovira i Virgili. *Informe anual del Rector al Claustre*, 12 de maig de 2011.

Una part majoritària dels estudiants matriculats a la Llicenciatura i al grau de Geografia procedeixen de municipis de l'entorn immediat del Camp de Tarragona. També podem assenyalar una localització litoral de la residència dels estudiants (veure figura 1).

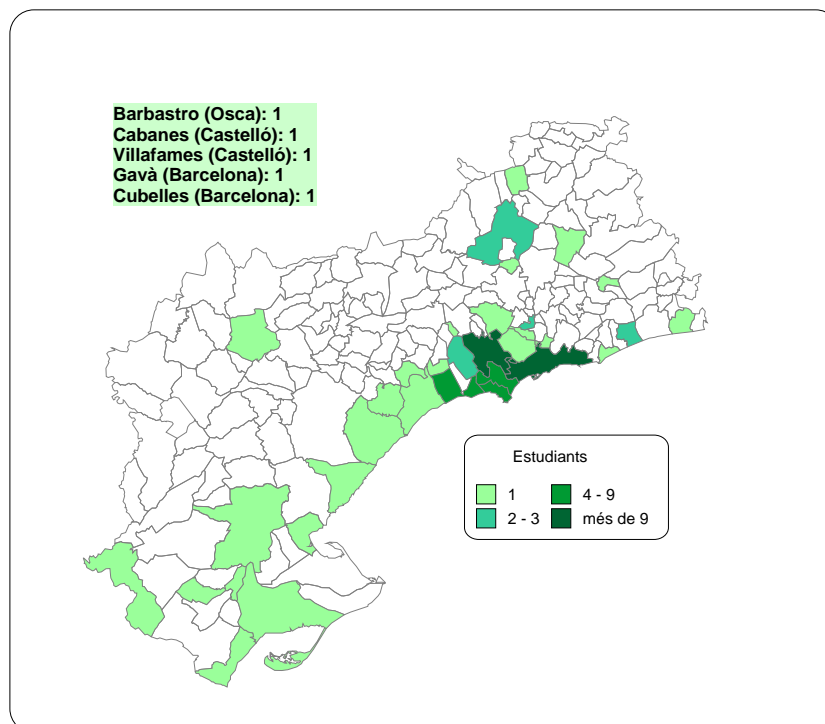

Figura 1. Procedència geogràfica dels estudiants de la llicenciatura i del grau de Geografia.
 Font: Gabinet Tècnic del Rectorat de la Universitat Rovira i Virgili.

De forma més aïllada, també destaquen els estudiants provinents de les Terres de l'Ebre, i de les províncies de Castelló, Barcelona i Osca.

La planificació i la coordinació de les tasques docents a la llicenciatura i als nous graus ha permès conèixer el seu desenvolupament, que ha estat normal. S'han establert les tutories i s'han organitzat les reunions informatives per a alumnes sobre els programes de mobilitat Erasmus i Sicue-Sèneca. En aquest àmbit, el Departament de Geografia manté convenis amb les universitats d'Artois, Provence, Nàpols, Malta, Porto, Aegean, Patràs, Göteborg, València, Granada, Màlaga, País Basc, Lleida i Barcelona. El Departament de Geografia manté el Conveni de la Universitat Rovira i Virgili amb la Universidad Internacional del Mar (Astúries), de la Universidad de Oviedo i Universidad do Porto.

Dins del pla d'estudis de la llicenciatura de Geografia (pla 2001), les pràctiques externes són una assignatura optativa de segon cicle. Aquestes, mitjançant convenis amb empreses i institucions públiques i

sota la responsabilitat d'un professor i un tutor permeten als estudiants aplicar coneixements i entrar en contacte amb el món laboral. Les principals institucions i empreses que acullen habitualment alumnes de Geografia són les següents:

TARRAGONÈS

- Diputació de Tarragona: Servei de Medi Ambient
- Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona: Servei d'Estudis
- Consell Comarcal del Tarragonès
- Observatori Turístic de la Costa Daurada (Tarragona)
- Subdelegació del Govern: Unitat de Protecció Civil
- Ajuntament de Salou: Patronat Municipal de Turisme
- Ajuntament de Vila-seca: Servei de Medi Ambient
- Mare Nostrum, Consultoria i Enginyeria Mediambiental, SL
- Ajuntament de Tarragona: àrea d'urbanisme
- Ajuntament de Tarragona: àrea d'informàtica
- DEPANA: Projecte de gestió sostenible de la Punta de la Móra
- CENCAT-Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil

BAIX CAMP

- Adhoc, sostenibilitat ambiental (Reus)
- Agro-3, Enginyeria del Medi Rural (Reus)
- Ajuntament de Reus: Servei d'Emergències i Seguretat Civil
- Ajuntament de Reus: regidoria de medi ambient
- Consell Comarcal del Baix Camp (Reus)
- Gabinet GAUDI, S. L (Reus)
- Geomediterrània: Mediterrània de Geoserveis (Cambrils)
- L'Alsina. Centre d'Educació socio-ambiental (Cambrils)
- Ajuntament de Vandellòs- L'Hospitalet
- APG Territorial (Assistència per a la Planificació i Gestió Territorial) (Reus)

ALT CAMP

- Ajuntament de Valls: Serveis d'Urbanisme
- Consell Comarcal de l'Alt Camp

BAIX PENEDÈS

- Ajuntament del Vendrell

CONCA DE BARBERÀ

- Consell Comarcal de la Conca de Barberà
- Ajuntament de l'Espluga de Francolí: oficina de turisme

PRIORAT

- Consell Comarcal Priorat

RIBERA D'EBRE

- Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre
- Consorci de la Serra de Llaberia (la Serra d'Almos)

BAIX EBRE

- Institut de Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre (IDECE) (Tortosa)
- Consell Comarcal del Baix Ebre (Tortosa)
- Observatori de l'Ebre (Roquetes)
- Parc Natural del Delta (Deltebre)

MONTSIÀ

- Ajuntament d'Alcanar: Oficina Municipal de Turisme
- Ajuntament de Santa Bàrbara: Infocentre.

TERRA ALTA

- Consell Comarcal de la Terra Alta

BARCELONÈS

- Servei Meteorològic de Catalunya
- GEOTEC Estudis i Projectes Geogràfics

GARRAF

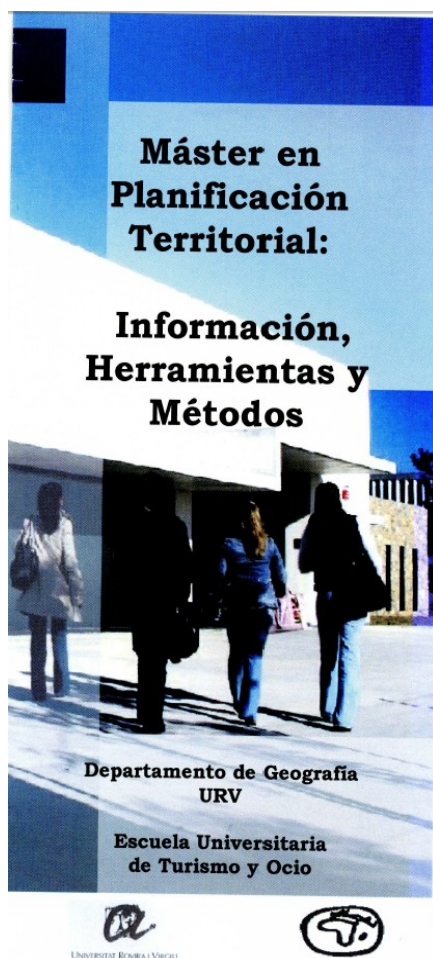
- Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

També cal destacar la tasca de difusió de l'ensenyament de geografia a diversos centres educatius. En aquest sentit, alguns professors han realitzat conferències en els instituts de la província. També dins de l'àmbit de la promoció, al llarg d'aquest curs s'ha organitzat de nou una activitat dirigida als estudiants de secundària titulada 'Estudi de la percepció urbana mitjançant Tecnologies de la Informació Geogràfica', a la Facultat de Lletres.

IV. Màsters i postgraus

Els professors del departament participen en diversos programes de formació de tercer cicle:

- *Màster en Direcció i Planificació del Turisme i l'Oci.* Escola Universitària de Turisme i Oci. URV.
- *Màster en Tècniques d'Anàlisi i Innovació Turística.* URV.
- *Màster en Intelligent Coast. Noves estratègies turístiques, noves estructures territorials,* UPC.
- *Màster en Migracions i Mediació Social.* URV.
- *Màster en Antropologia Urbana.* URV.
- *Màster en Antropologia Mèdica i Salut Internacional.* URV.
- *Màster en Dret del Medi Ambient.* URV.
- *Màster Societats Històriques i Formes Polítiques a Europa.* URV.
- *Màster Desenvolupament Regional i Local.* Universitat de Sevilla.
- *Màster en Enginyeria Ambiental,* URV.
- *Postgrau Especialista Universitari en Gestió Cultural.* FURV.

El nou màster de Planificació Territorial, coordinat pel Dr. Josep Oliveras i Samitier, iniciarà les seves activitats el setembre del 2011. Al llarg d'aquest curs s'han fet les tasques preceptives pel seu desenvolupament i la seva programació. Segons els criteris formulats dins del grau en Geografia i Ordenació del Territori, aquest cicle pretén formar, d'una forma generalista, professionals en el camp de la planificació i gestió territorial i del medi ambient, el desenvolupament socioeconòmic i territorial i les tecnologies de la informació geogràfica. En aquest sentit, el màster de Planificació Territorial: Informació i Eines per a la Planificació té un caràcter més especialitzat en el camp de la planificació territorial, amb la voluntat de singularitzar els continguts dins de l'oferta d'altres programes formatius. L'objectiu del programa és formar professionals i tècnics especialitzats en l'ordenació i planificació territorial en els àmbits de les zones rurals i les ciutats mitjanes i petites i els espais de muntanya i litorals.

Tesis doctorals

Les tesis doctorals inscrites en el Programa de Doctorat i en el registre universitari són:

MARINÉ ROIG, Estela. Identity and Authenticity in the Mass Tourism Destinations of the Catalan Coast. Link between projected and perceived image. Director: Salvador Anton Clavé.

ROVIRA SOTO, Maria Trinitat. Les ciutats turístiques, les noves ciutats. Director: Salvador Anton Clavé.

TUJAKA, Dorota. Promoción de destinos en entorno web. El papel de cartografía turística. Directora: M. Yolanda Pérez Albert.

SALVAT SALVAT, Jaume. Causes i factors de desenvolupament de l'enoturisme. Director: Salvador Anton Clavé.

GARCÍA-BORÉS COMAS, Iban. M. Methodological Improvements for Daily Climate Data Homogenization. Director: Enric Aguilar Anfrons.

QUAGLIERI DOMINGUEZ, Alan. En los intersticios de la ciudad turística. Estudio etnográfico de las población móviles y de la construcción del lugar. Director: A. Paolo Russo.

V. Les activitats de l'ensenyament de Geografia

Aquest curs s'han organitzat tot un seguit d'activitats adreçades als estudiants, sobretot en forma de xerrades i conferències impartides tant per professors de geografia com per especialistes en diversos àmbits. Entre aquestes volem destacar les conferències i jornades programades. Un any més, en aquest curs els grups de recerca d'aquest departament, el Laboratori de Cartografia i SIG i la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible han participat en la Setmana de la Ciència. Diferents tallers i jornades de treball de camp, algunes han crèdits lliures, han contribuït a ampliar l'oferta formativa dels estudiants de Geografia i completen les activitats de l'ensenyament en aquest àmbit.

Conferències, jornades i tallers

Seguridad, movilidad y banalidad. Tres conceptos clave para conocer Japón. Katsuyuki Takenaka, professor de geografia (Aichi Prefectural University, Japó) i membre del Mediterranean Studies Group of Japan. Aula Magna, Escola Universitària de Turisme i Oci, 16 de setembre 2010.

Fotos 1 i 2. El professor japonès Katsuyuki Takenaka de la Aichi Prefectural University a l'Aula Magna de la Escola de Turisme i Oci (Vila-seca).

La xarxa de custòdia del territori, conferència a càrrec de la Sra. Montse Masó i Aguado (Xarxa de custòdia del territori), programada dins l'entrega del I Premi de Recerca de la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible. 20 d'octubre de 2010.

Política, estratègies, promoció i accions del turisme urbà a les ciutats de Tarragona i Reus. Pla de Competitivitat de la Tarraco Romana i Projecte Gaudí Centre, conferències a càrrec del Sr. Josep M. Cabré Llaberia (director del Patronat Municipal de Turisme i Comerç de Reus) i Joaquim

Queralt (gerent Pla de Competitivitat de la Tarraco Romana). Coordinador acadèmic: Joan Jaume Iniesta Girona. 16 i 23 de novembre 2010.

Estratègia catalana de sostenibilitat i estratègia de mitigació del canvi climàtic, conferència a càrrec del Sr. Frederic Ximeno, director general de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat. Organitza la càtedra DOW-URV de Desenvolupament Sostenible. Auditori del CaixaForum a Tarragona. 18 de novembre 2010.

Foto 3. Un moment de la conferència el Frederic Ximeno, director general de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat.

El análisis en los SIG. Ejemplos de aplicación, conferència a càrrec de Dr. Ricardo Remond, Universidad de la Habana (Cuba). Organitza: Departament de Geografia. Aula de Cartografia (Edifici Aulari, 3ª planta Campus Catalunya). 19 de novembre 2010.

La satisfacció del client com a garantia de futur per a l'empresa, dins de l'activitat 6ª edició del Premi PortAventura a la millor trajectòria acadèmica de turisme de la URV, conferència a càrrec del Sr. Pedro Pascual Fullana, director del departament d'operacions de Port Aventura. Aula Magna Escola Universitària de Turisme i Oci, 26 de gener 2011.

Fem més sostenible el nostre desenvolupament. Instituts de Secundària de la Canonja (1 de febrer 2011) i Vila-seca (18 de març 2011), a càrrec del Dr. Òscar Saladié.

El Grau de Geografia i Ordenació del Territori. Institut de Secundària Pons d'Icart de Tarragona (24 de març de 2011), conferència a càrrec de Jordi Blay.

Antropologia urbana, capitalismo y democracia, a càrrec del Dr. Horacio Capel (Universitat de Barcelona). Organitzat pel Màster oficial en Antropologia Urbana i amb la col·laboració del Departament de Geografia. Sala de Juntes del Campus Catalunya. 28 de març 2011.

Treball de camp a les Muntanyes de l'Ordal. Departament de Geografia. URV. Coordinador: David Serrano Giné. 26 novembre 2010.

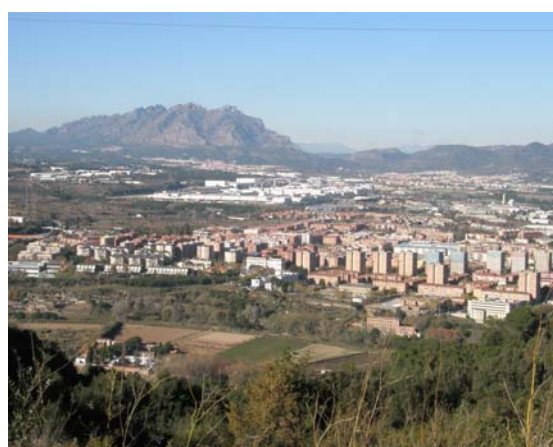

Foto 4 i 5. Grup d'estudiants de Geografia durant el treball de camp a les Muntanyes de l'Ordal i vista de l'espai residencial i industrial de Martorell.

Taller de la percepció urbana mitjançant Tecnologies de la Informació Geogràfica, adreçat als estudiants de Batxillerat. Coordinadors: Jordi Blay i Santiago Roquer. 2010.

Espai turístic i planificació al litoral francès. A càrrec del professor de geografia Jérôme Lageiste (Université d'Artois, França). Escola de Turisme i Oci. Aula Magna. Coordinador: Jordi Blay Boqué. 5 d'abril de 2011.

Departament de Geografia

Jornada

Espai turístic i planificació
al litoral francès

Imparteix:
Jérôme Lageiste
Maître de Conférences en Géographie
Université d'Artois (France)

I Premi de Recerca de la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible, atorgat a l'alumne Sr. Jordi Recordà, estudiant del Màster en Dret Ambiental, pel treball La custòdia fluvial. Una eina per a la sostenibilitat. 20 d'octubre 2010.

Foto 6. El professor Enric Aguilar Anfrons, director de la Càtedra DOW/URV, fent entrega del I Premi de Recerca a l'alumne Sr. Jordi Recordà.

Stand Fira de Mostres de R + D Setmana de la Ciència URV. Grups de recerca de Geografia i Laboratori de Cartografia i Sistemes d'Informació Geogràfica. Tarragona. Campus Catalunya, Departament de Geografia (URV). Coordinadors Jordi Blay i Jordi Andreu. Novembre 2010.

Premi del Treball de Recerca de Batxillerat de Geografia del curs 2009-2010, per a l'alumna Sílvia Ferrer Padreny de l'Institut de l'Ensenyament Secundari Martí l'Humà de Montblanc, pel treball de recerca "Horitzons artificials", tutoritzat pel professor Antoni Bara. Escola Universitària de Turisme i Oci, Vila-seca, 15 de desembre 2010.

Cursos i seminaris

Perspectives regionals europees de Geografia del Turisme (European Regional Perspectives on Tourism Geographies. Contrasting Research Approaches and Linguistic Traditions), Seminari internacional organitzat pel Grup de Recerca d'Anàlisi Territorial i Estudis de Turisme (GRATET). Escola Universitària de Turisme i Oci, Vila-Seca. 14 d'octubre 2010.

Evolucion de la NAO durante los últimos 15.000 años en la Península Ibérica y en Azores a partir del estudio de registros lacustres y datos climáticos instrumentales. Seminari amb la participació del Centre en Canvi Climàtic. Barcelona, 24-26 de gener 2011.

WCRP Workshop on Drought Predictability and Prediction in a Changing Climate: Assessing Current Knowledge and Capabilities, User Requirements and Research Priorities. Barcelona. Workshop amb la participació del Centre en Canvi Climàtic. 2-4 de març 2011.

Training Workshop on Statistical Analysis of Climate Extremes. Guayaquil, Ecuador. Workshop organitzat pel Centre en Canvi Climàtic. 17-21 de gener 2011.

Qualitat biològica dels rius. Els índexs de macroinvertebrats. Curs organitzat pel Departament de Geografia i la Fundació URV. Coordinadora acadèmica: M. Goretti Merseburger Canals. 29 d'abril – 22 juliol de 2011.

Fotos 7 i 8. Participants en el Curs sobre la Qualitat biològica dels rius.

Ciutats de la Mar Roja en competència pels turistes: el cas d'Eilat i Aqaba. Seminari organitzat pel Departament de Geografia. Ponent: Shaul Krakover del Departament de Geografia i Desenvolupament Medioambiental de la Universitat Ben-Gurion. Coordinadors: Salvador Anton Clavé i A. Paolo Russo. 17 maig de 2011.

Elaboració de mapes temàtics mitjançant un SIG. Departament de Geografia, FURV, Col·legi de Geògrafs i Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya. Juny 2011. Curs coordinat per Yolanda Pérez, Montserrat Bustos, Jordi Andreu.

Desenvolupament sostenible: conceptes teòrics i bones pràctiques. Curs de la Universitat d'estiu, 4-6 de juliol de 2011. Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible. Tarragona. Coordinador: Joan Alberich.

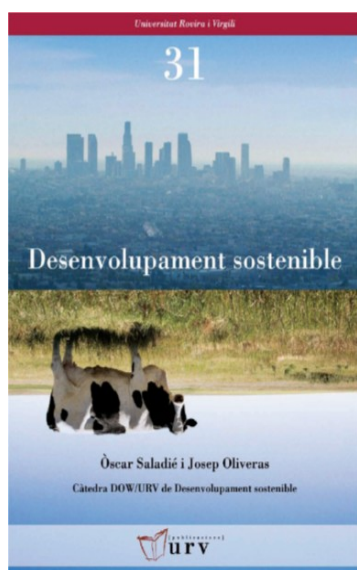

VII Jornades Risc i anàlisi del territori: els riscos naturals III. Departament de Geografia URV i Ajuntament de Reus. Reus. 28 i 29 de març de 2011. Activitat amb crèdits lliures. Coordinador Òscar Saladié.

Jornades de Treball de Camp: Astúries Central i Oriental. Departament de Geografia (URV), 7 al 28 d'abril. Activitat amb crèdits lliures. Coordinadors: Òscar Saladié i David Serrano.

Fotos 9 i 10. Els professors i estudiants de geografia en dos moments de les Jornades de Treball de Camp a Astúries (abril 2011).

Presentació del llibre *Desenvolupament sostenible* dels professors Òscar Saladié i Josep Oliveras . Organitzen: URV, DOW i Càtedra DOW-URV Desenvolupament Sostenible.. 7 de setembre 2010.

Foto 11 i 12. Imatges de la presentació pública del llibre *Desenvolupament Sostenible* a la Universitat.

VI. La recerca i la transferència de coneixements

En aquest apartat destaquem les característiques de la recerca i la transferència de coneixement, tant a la seva vessant organitzativa com de presentació i visibilitat de resultats.

Els grups de recerca del departament i els seus resultats

El nombre de professors a temps complet que són investigadors actius sumen 13. A més un dels investigadors també té aquesta condició. El conjunt de professors i investigador del departament estan distribuïts en dos grups de recerca, Centre en Canvi Climàtic (C3) i Anàlisi Territorial i Estudis Turístics (GRATET). Tots dos grups de recerca tenen la consideració per part de la Generalitat de Catalunya de Grups de Recerca Consolidats fins l'any 2012.

Els professors i investigadors de geografia que integren el grup de recerca Centre en Canvi Climàtic desenvolupen diferents projectes de caràcter internacional i nacional sobre el rescat, gestió i anàlisi de bases de dades climàtiques, homogeneïtzació de sèries, el desenvolupament de xarxes climatològiques de referència i els riscos climàtics. En aquest curs, aquests investigadors han preparat nous projectes, pendents d'aprovació. Els resultats de la seva recerca es manifesten en publicacions periòdiques d'impactes i monografies d'abast internacional i nacional. El Centre en Canvi Climàtic també ha realitzat activitats de transferència, assessoria científica i tècnica, així com d'altres activitats formatives i de divulgació.

La recerca desenvolupada pel grup d'Anàlisi Territorial i Estudis Turístics té com a objectiu l'anàlisi territorial i l'estudi de les dinàmiques de desenvolupament regional i l'aplicació d'instruments i tècniques d'anàlisi cartogràfica i SIG a l'estudi dels processos territorials. Els seus investigadors estudien com incideixen les activitats turístiques i

recreatives en la transformació del paisatge, l'organització del territori i la generació de noves formes de desenvolupament a escala local i regional, a Catalunya, a la Mediterrània, a l'espai europeu i a Amèrica Llatina. El grup continua realitzant accions i treballs de transferència de coneixements sobre qüestions ambientals, de mobilitat i de planificació i desenvolupament local i regional. La seva tasca es visualitza en la participació en projectes i la presentació de resultats d'aquesta recerca amb una important visibilitat.

Projectes i publicacions	Fins 2009	2010-2011	Totals
Ajuts a la recerca	88	5	93
Grups consolidats	3	2	5
Projectes europeus	3	2	5
Projectes de recerca	18	0	18
Publicacions en revistes	267	32	299
Tesis i treballs de recerca	75	7	82
Contribucions a congressos	475	77	552
Publicacions en llibres	535	46	581
Publicacions en revistes indexades	41	13	54

Quadre 5. Les xifres de la recerca al Departament de Geografia. Curs 2010-2011.

Font: Gestió de la Recerca (URV). Resum per Departament de Geografia

<https://webgrec.urv.es/cgi-bin/DADREC/crcx1.cgi>

Els resultats de la recerca recollides a la base de dades del GREC de la universitat per 2010 i 2011 mostren un creixement sostingut de les tendències dels últims anys i una consolidació dels recursos i dels resultats de la recerca (cfr. *Memòria del Departament de Geografia curs 2009/2010*, *Memòria de la recerca de la Unitat Predepartamental de Geografia (setembre 2009)* i quadre 5). En termes quantitius les xifres de projectes de recerca mostren aquesta consolidació. En aquest període es mantenen els projectes de recerca de les convocatòries anteriors i els 2 projectes amb finançament europeu. Els treballs de recerca associats han donat resultats en forma de publicacions nacionals i internacionals. Així, els 13 articles científics publicats en revistes indexades mostren una important inserció en certes àrees temàtiques. Les aportacions a congressos i a les diferents modalitats de treballs de

recerca desenvolupades han estat una de les bases de la presentació de resultats de la investigació.

Un any més el Departament de Geografia ha consolidat un nombre d'investigadors actius que arriba a les 14 persones. Una part dels recursos generats per aquesta activitat ha estat destinada a contractar investigadors en formació, professorat amb dedicació parcial i professors convidats.

El projectes de recerca actius

The Attractiveness of European Cities and Regions for Residents and Visitors. ESPON (The European Spatial Planning Observatory Network) I+D+I. Investigador principal: A. Paolo Russo. 2010-2012.

European Reanalysis and Observations for Monitoring (EURO4M). Projecte Integrat Europeu. (2010-2014). Investigadora principal: Manola Brunet.

Advances in homogenisation methods of climate series: an integrated approach, EU Action COST. Enric Aguilar. 2009-2010.

Innovación territorial y modelos de desarrollo en destinos turísticos litorales. Análisis a diferentes escalas espaciales. (INNOVATUR). Plan Nacional 2009-2011. Investigador principal: Salvador Anton.

Desarrollo de un modelo de evaluación de exposición y riesgo por la aplicación de fangos de depuradoras en suelo agrícola, basado en un sistema experto (Neuro-fuzzy) integrado en SIG. Programa Nacional de Biodiversidad, Ciencias de la Tierra y Cambio Global. Ministerio de Educación y Ciencia. Investigador principal: Marta Schuhmacher Ansuategui (Departament d'Enginyeria Química). Investigadors del GRATET: Yolanda Pérez. 2007 - 2010

Cartografía y agrimensura en Cataluña y Baleares (1845-1895) I+D+i Plan Nacional. Ministerio de Ciencia e Innovación. Universitat de Barcelona. J. Ignacio Muro. 2009-2011.

¿Por qué vienen? La inmigración de mujeres extranjeras al medio rural español en el contexto de la transformación económica y social de las comunidades locales. I+D+i Plan Nacional. Ministerio de Ciencia e Innovación. URV. Santiago Roquer i Jordi Blay. 2011-2013.

Las ciudades españolas en la etapa autonómica (1978 - 2008). Dinámicas, procesos y políticas. I+D+i Plan Nacional. Ministerio de Ciencia e Innovación. Universidad Autónoma de Madrid. S. Roquer, 2009-2011.

Strengthening Capacities for Climate Change Detection in Mexico. Strategic Fund Programme of the British Embassy - Cooperation Programme Mexico - United Kingdom. Anàlisi d'índexs climàtics extrems. Programa de cooperació Mèxic - United Kingdom Anàlisi d'índexs climàtics extrems. Manola Brunet. 2010.

Evolución de la NAO durante los últimos 15.000 años en la Península Ibérica y en Azores a partir del estudio de registros lacustres y datos climáticos instrumentales. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador principal: Santiago Giralt (Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Instituto Jaume Almera, Barcelona). Investigadors del C3: Manola Brunet i Javier Sigró. 2010 - 2013.

Degradación de hielo fósil y permafrost y cambio climático en Sierra Nevada, Ministerio de Medio Ambiente (ref. 018/2007). Investigador principal: Antonio Gómez. Investigadors: David Serrano. 2007-2010

Organización de una base de datos climáticos de referencia para su uso en estudios de variabilidad y cambio climático en México. World Meteorological Organization/SMN-Conagua. Investigadora principal: Manola Brunet. 2010.

Tourism, Natural Environment and Policy. Convocatoria de ayudas de proyectos de investigación fundamental no orientada. Investigador principal: Juan Antonio Duro (Departament d'Economia, URV). Investigador del C3: Peter Domonkos. 2011 - 2013.

Diagnóstico de la actividad turística en Viñales (Cuba) y tendencias de su desarrollo sostenible. PCII - Programas de Cooperación Interuniversitaria e Investigación Científica. Investigadora principal: Marta Nel-lo Andreu. Investigadors GRATET: Yolanda Pérez, Josep

Oliveras, Jordi Andreu i Òscar Saladié. Agencia Española de Cooperación Internacional. 2010 - 2011.

Cambios en la frecuencia, intensidad y duración de eventos extremos en la Península Ibérica. Projecte coordinat amb EXPICA. Centre en Canvi Climàtic. 2010.

La migració de dones estrangeres al medi rural català en el context de la transformació econòmica i social de les comunitats locals. Recerca aplicada en matèria d'immigració a Catalunya. Jordi Blay i Santiago Roquer. 2010-2011.

La gestió de les destinacions i les noves mobilitats turístiques. Agència d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR). Investigador principal: Salvador Anton. Altres investigadors: Òscar Saladié. 2009-2010.

Successful Destinations. Diputació de Tarragona. Investigador principal: Salvador Anton. Altres investigadors: David Serrano. 2010-2011.

Les comunicacions a congressos

ANDREU, J.; NEL-LO, M. i PÉREZ, Y. Áreas protegidas y uso de los SIG para su planificación y gestión. El caso del Parque Marino Golfo de Chiriquí (Panamá). *Congrés Reformes Agràries i Gestió dels Recursos Naturals a l'Àfrica i l'Amèrica Llatina*, Lleida, 2011.

ANTON, S. Tourism and Urban Development in Mediterranean Coastal Spain. Congreso *Maritime spatial planning: optimizing sustainable use of seas and oceans*. Ponència 3rd European Maritime Day Stakeholder Conference. European Comission, Gijón, 2010.

ANTON , S. Procesos de reestructuración y dinámicas de cambio en destinos de sol y playa. Estrategias de desestacionalización de destinos turísticos litorales. *II Jornadas de Competitividad Turística Ciudad de Cullera*, Cullera, 2011

ANTON , S. CORTES-JIMENEZ, I., SALADIÉ , O. i FERNANDEZ, A. Assessing the Impact of Low-Cost Carriers in a Mature Destination using

a Causal Chain Approach. *International Association for Tourism Economics Conference*, Bournemouth, 2011.

MARINÉ ROIG, E. Los 'Travel Blogs' como objeto de estudio de la imagen percibida de un destino. *TURITEC 2010. VIII Congreso Nacional. Turismo y Tecnologías de la Información y las Comunicaciones* (Universidad de Málaga), 2010.

MURO, J.I. Los agrimensores y peritos tasadores de tierras formados en el Instituto Provincial de Segunda Enseñanza de Tarragona durante la segunda mitad del siglo XIX. *II Seminari d'Història de la Cartografia. Cartografia i agrimensura a Catalunya i Balears (segles XIX-XX)*, 20-21 d'octubre 2010.

MURO, J.I. Agrimensores y contratistas para la medición de tierras y el levantamiento de planos parcelarios en Tarragona (1845-1900). *II Seminari d'Història de la Cartografia. Cartografia i agrimensura a Catalunya i Balears (segles XIX-XX)*, 20-21 d'octubre 2010.

OLIVERAS, J. L'organització territorial a Catalunya. Una perspectiva geogràfica, a les Jornades d'Estudi: *L'Organització Territorial a Catalunya: Perspectives de futur*. La Canonja - La Pobla de Mafumet. Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, Càtedra Antoni Pedrol Rius d'Estudis de Dret Local, URV - Càtedra de Pret Públic, Ajuntament de la Canonja, Ajuntament de La Pobla de Mafumet, 14 d'octubre 2010.

OLIVERAS, J. El papel de la Excursión en los planteamientos del Instituto de Geografía Alpina de Grenoble y sus repercusiones en Cataluña. *V Coloquio de Historia del Pensamiento Geográfico*, Baena. Organizado por la Asociación de Geógrafos Españoles y la Universidad Internacional de Andalucía, 11-13 de noviembre 2010.

PÉREZ, Y. El turismo y los SIG participativos en la cooperación al desarrollo. *I Congreso de Cooperación, Desarrollo y Turismo*. Red Internacional de Investigaciones en Turismo Cooperación y Desarrollo, 2010.

PÉREZ, Y.; CADIACH, O. i PASSUELLO, A. Propuesta de un modelo de idoneidad para la gestión de lodo procedentes de la depuración de aguas residuales. *XIV Encuentro Nacional de Tecnologías de la Información Geográfica*, Sevilla, 2011.

PÉREZ, Y.; ANTON, S.; RUSSO A.P. i altres. SigTur/E-Destination: A System for the Management of Complex Tourist Regions. *XVIII Internacional Conference on Information Technology and Travel & Tourism. E Tourism. Present and Futur Interaction*, Innsbruck (Austria), 2010.

PÉREZ, Y. i altres. Analysis of tourist behaviour base don the Tracking data collected by GPS. *Internacional Conference on Information Technology and Travel & Tourism. E Tourism. Present and Futur Interaction*, Innsbruck (Austria), 2011.

PÉREZ, Y., ANTON, S. RUSSO A. P. Análisis del comportamiento turístico basado en el seguimiento de los visitantes mediante GPS. *V Jornadas de SIG Libre*, Girona, 2010.

ROQUER, S. i ALBERICH, J. Contrastes y diferencias entre las ciudades españolas en la intensidad y características de la movilidad habitual. Antecedentes y situación al año 2001. *II Jornadas del Proyecto UrbSpain, El impacto del modelo autonómico en las ciudades españolas. Una aproximación temática*, Universidad Autónoma de Madrid, 11-12 de febrer 2011.

SALADIÉ, S. Paisaje y conflictos territoriales en las comarcas meridionales de Cataluña: el caso del Priorat. Congreso: *IV Congreso Iberoamericano de Estudios Territoriales y Ambientales*, CIETA. Mérida, 2010.

SALADIÉ, S. Iniciativas de gestión y ordenación para la sostenibilidad del paisaje en la comarca del Priorat (Cataluña). *Actes Colloque international Paysages de la vie quotidienne. Regards croisés entre la recherche et l'action*, Cemagref, Sciences, Eaux & Territoires, Perpignan-Girona, 2011

SALADIÉ, S. El Catálogo de paisaje del Camp de Tarragona como instrumento para la ordenación y gestión del paisaje periurbano de Reus-Tarragona. *Actas Congreso Ciudad, territorio y paisaje: reflexiones para un debate multidisciplinar*, Madrid, 2010, p. 421-436.

SALADIÉ, S. Conflictos paisajísticos en las comarcas del Priorat y la Terra Alta (Tarragona). *Actas VI Congreso Internacional de Ordenación del Territorio*, Pamplona, 2010, p. 1153-1166.

SALVAT, J. El Parc Cultural del Baix Gaià. *Jornada de Turisme. Una proposta integradora de recursos, equipament i serveis turístics*, 13 d'octubre de 2010.

SALVAT, J. i BLAY, J. Noves oportunitats i reptes en el turisme del vi. *Seminari internacional d'enoturisme*, 14-15 d'octubre de 2010.

SALVAT, J. El turisme rural. *Fòrum de comercialització dels productes agrorurals*, Valls, 22 de novembre de 2010.

SERRANO, D. Hyperpaysages d'Europe. *Programa Workshop Grundtvig*, Castiglione del Lago (Itàlia), 23-28 de maig de 2011.

TUJAKA, D. Uso de cartografía para mejorar la imagen proyectada del destino turístico en el entorno Web. *XII Coloquio de Geografía del Turismo, Ocio y Recreación: Espacios y destinos turísticos en tiempos de globalización y crisis (AGE)*, Universidad Carlos III (Madrid), 2010.

TUJAKA, D. La e-cartografía turística, una TIC infrautilizada. *VIII Congreso Nacional Turismo y Tecnologías de la Información y las Comunicaciones TURITEC*, Málaga, 2010.

La publicació de la recerca

Llibres

ALBERICH, J. (2011). *Los tranvías de vapor de la ciudad de Barcelona*, Barcelona, MAF Editor, 298 p.

ANTON, S. (Ed.) (2011). *Diez lecciones sobre turismo*, Tarragona, Publicacions URV (en premsa).

ANTON, S. i altres (2011). *Análisis territorial del turismo y planificación de destinos turísticos. Por una geografía aplicada del turismo*, València, Tirant lo Blanch, (en premsa).

BORONEANT, C. i altres (2010). *Variability and Climate Change in Romania*. [Variabilitatea și schimbarea climei în România] Editura Pro Universitaria, 226 p.

NEL-LO, M. (Coord. i Ed.) (2010). *Turismo, cooperación y desarrollo*. Tarragona, Editorial URV, Tarragona Edicions URV, 162 p.

WILSON, J. i ANTON, S. (Eds.) (2011). *European Regional Perspectives on Tourism Geographies*. Londres, Emerald Insight (en premsa).

Capítols de llibres i publicacions periòdiques

AGUILAR, E. i altres (2010). A Note on the Use of the Standard Normal Homogeneity Test to Detect Inhomogeneities in Climatic Time Series. *International Journal of Climatology*, n. 31, p. 630-632.

ALBERICH, J. (2010). Reconstrucción de puentes tras la Guerra Civil española en la red catalana de MZA, *Revista de Historia Ferroviaria*, n. 13, p. 85-92.

ALBERICH, J. (2010). La metropolitanització dels territoris catalans: una anàlisi a partir dels espais de vida de la població. *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, n. 60 p. 39-65.

ALBERICH, J. (2011). Demografia, a Enciclopèdia Catalana [Ed.]. *Anuari de l'Enciclopèdia Catalana 2009*, Barcelona, p. 161-162.

ALBERICH, J. i RAMÓN, A. (2010). *Anuari Estadístic de Santa Coloma de Gramenet*.

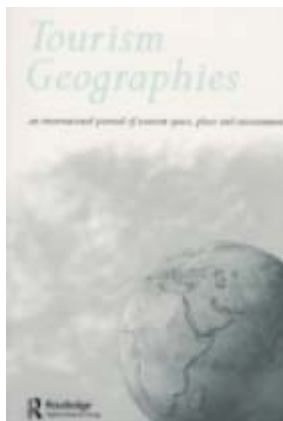
ANTON, S. i altres (2010). Innovación turística en España: retos de la política turística, gobernanza de los destinos y desarrollo de sistemas territoriales de innovación. *Estudios Turísticos*, n. 185, p. 7-32.

ANTON, S. i altres (2010). Seminario de intercambio y transferencia de resultados entre grupos mediterráneos españoles de investigación

turística. *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, n. 54, p. 465-471.

ANTON, S. (2010). Identitat i turisme. Entre la imatge i la percepció. *Paradigmes*, n. 5, p. 156-165.

ANTON, S. (2011). Turismo y ciudades en España. Dimensiones, tendencias y retos para la investigación. *Papeles de Economía Española*, nº 128, p. 159-171.

ANTON, S. i altres (2011). Mass Tourism, space and place. *Tourism Geographies*, Londres, Vol. 13 , n. 4, p. 495-501.

ANTON, S. (2011). Dinámicas de reestructuración de los destinos turísticos litorales del Mediterráneo. Perspectivas y condicionantes. LÓPEZ, D. (dir) *Renovación de destinos turísticos consolidados*, Valencia, Tirant lo Blanch, (en premsa).

ANTON, S.; RUSSO, A. P.; PÉREZ, Y. i altres (2011). SIGTur/E-Destination: a System for the Management of Complex Tourist Regions, a LAW, R., FUCHS, M. i RICCI, F. (eds) *Information and Communication Technologies in Tourism*, Springer Verlag, Wien-New York.

ANTON, S. (2011). Gestión territorial y aseguramiento de la competitividad de los destinos turísticos, a ANTON, S. (ed) *Diez lecciones sobre turismo*. Tarragona, Publicacions URV (en premsa).

BLAY, J. Estratègies de generació i gestió d'àrees d'interès natural, a ANTON, S. (ed) *Diez lecciones sobre turismo*. Tarragona, Publicaciones URV (en premsa).

BORONEANT, C. i altres (2010). Observational Evidence for Soil-Moisture Impact on Hot Extremes in Southeastern Europe, *Nature Geoscience*, n. 4, p. 17-21.

BRUNET, M. i altres (2010). Atmospheric Trends in the Iberian Peninsula during the Instrumental Period in the Context of Natural Variability. A PEREZ, F. i BOSCOLO, R. (Eds.): *Climate in Spain: Past, Present and Future. Regional Climate Change Assessment Report*, p. 25-42.

BRUNET M.; SIGRÓ, J.; AGUILAR, E. i altres (2010). The Minimization Of The Screen Bias From Ancient Western Mediterranean Air Temperature Records: An Exploratory Statistical Analysis. *International Journal of Climatology*, 17 p.

BRUNET, M. i altres (2010). Índices de cambio climático y análisis de variabilidad en el estado de Veracruz (México). *Publicaciones de la Agencia Española de Climatología, Serie A*.

BRUNET, M. (2010). Datos e indicadores para detectar y atribuir eventos al cambio climático: los registros históricos del clima y su problemática, a *Cambio Climático y Estadística Oficial*, UNAM-INEGI México DF.

BRUNET, M. i altres (2011). Emerging Data Rescue Initiatives: Bringing Historical Climate Data into the 21st Century. *Climatic Research*, n. 47, p. 29-40.

BRUNET, M. i altres (2011). The Twentieth Century Reanalysis Project. *Quarterly J. Roy. Meteorol. Soc.*, n. 137, p. 1-28.

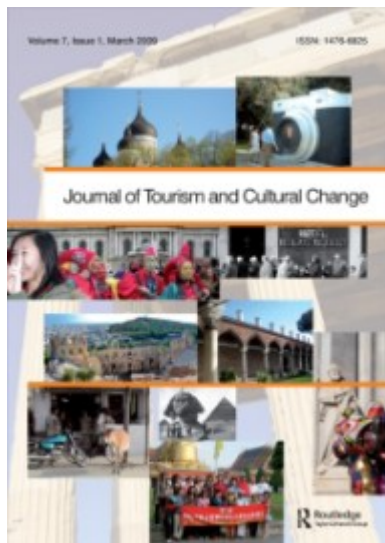
CASTELLÀ, M. i BRUNET, M. (2011). Study of the Heat Wave of the Summer 2003 at the Mediterranean Coast of the Iberian Peninsula. Tethys, *Journal of Mediterranean Meteorology & Climatology*. (www.tethys.cat)

DOMONKOS, P. (2011). Efficiency Evaluation for Detecting in Homogeneities by Objective Homogenisation Methods. *Theoretical and Applied Climatology*, gener, 13 p.

DOMONKOS. P., POZA, R. i EFTHYMIADIS, D. (2011). Newest Developments of ACMANT. *Advances in Science and Research*, n. 6, p. 7-11.

EFTHYMIADIS, D. i JONES, P.D. (2010). Assessment of Maximum Possible Urbanization Influences on Land Temperature Data by Comparison of Land and Marine Data Around Coasts. *Atmosphere*, p. 51-61.

INIESTA GIRONA, J.J. (2010) El turisme patrimonial un nou impuls pel Camp de Tarragona. *Revista Tag*, n. 59, p. 22-23.

MARINÉ, E. (2011). The Image and Identity of the Catalan Coast as a Tourist Destination in Twentieth Century Tourist Guidebooks. *Journal of Tourism and Cultural Change*, Londres, vol. 7, n. 1, p. 118 – 139.

MARINÉ, E. (2011). Innovation and Identity in Barcelona's Tourist Image. Study through Souvenir Analysis. *Catalan Journal of Communication and Cultural Studies* (en premsa).

MURO, J.I. (2010). Mediciones de fincas, planos geométricos y evaluación de la riqueza territorial en la provincia de Tarragona. *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, Barcelona, n. 69, p. 197-224.

MURO, J.I. (2010). Los ingenieros del ejército y la planimetría de la ciudad de Barcelona en el siglo XIX, a MONTANER, C. i NADAL, F. (ed) *Aproximacions a la història de la cartografia de la Barcelona*, Barcelona, Institut Cartogràfic de Catalunya, Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, p. 64-79.

MURO, J.I. i CASALS, V. (2011). Cartografía e ingeniería, a SILVA, M. *Técnica ingeniería en España. V: el ochocientos. Lenguajes de la ingeniería*, Zaragoza Real Academia de la Ingeniería, Instituto Fernando el Católico, Prensas Universitarias de Zaragoza, p. 121-170.

MURO, J.I. (2011). Les zones de la ciutat i els usos del sòl urbà. *Història de Tarragona. Vol.6. Cap el segle XXI*, Lleida, Pagès Editors (en premsa).

MURO, J.I. (2011). Evolució i morfologia urbana. *Història de Tarragona. Vol.6. Cap el segle XXI*, Lleida, Pagès Editors (en premsa).

NEL-LO, M.; PÉREZ, Y. i ANDREU, J. (2010). La cartografia turística de la Costa Daurada (Tarragona) accessible a través de Internet, a *Conocimiento, creatividad y tecnología para un turismo sostenible y competitivo*, p. 249-263.

OLIVERAS , J (2010). La ciutat de Manresa a l'època de la Guerra del Francès, a RUBI, M.G. (Ed.): De la revolta a la destrucció: Manresa i la Catalunya Central a la Guerra del francès, Manresa, *Miscel·lània d'Estudis Bagencs*, 11, Centre d'Estudis del Bages-Ajuntament de Manresa.

OLIVERAS , J. (2010). Reflexions sobre l'organització territorial de Catalunya, a *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, n. 67-68, p. 179-198.

OLIVERAS, J. (2010). La introducció dels qüestionaris en la geografia moderna catalana, a *Homenatge a Bartomeu Barceló i Pons, geògraf*, Palma (Mallorca), Lleonard Montaner, editor, p. 241-259.

OLIVERAS, J. (2011). El urbanismo turístico y la gestión del territorio. ANTON , S. (ed) *Diez lecciones sobre turismo*. Tarragona, Publicaciones de la URV (en premsa).

OLIVERAS, J. i ROQUER, S. (2011) Los espacios de innovación en Cataluña. El papel de la autopista del Mediterráneo, a HUMBERT, A.; MOLINERO, F. i VALENZUELA, M. *España en la Unión Europea. Un cuarto de siglo de mutaciones territoriales*. Madrid, Casa de Velázquez.

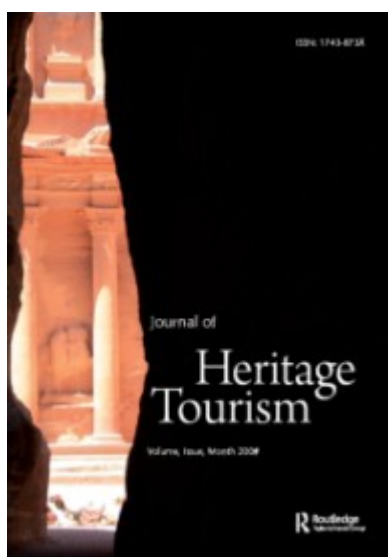
PÉREZ, Y., CADIACH, O., PASSUELLO, A. i SCHUHMACHER, M. (2011). Propuesta de un modelo de evaluación multicriterio para la incorporación de lodos de depuradora en suelos agrícolas. *Geofocus. Revista Internacional de ciencia y tecnología de la información geográfica*. (http://geofocus.rediris.es/2010/Articulo9_2010.pdf)

PÉREZ, Y (2011). Adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior: Geografia, a PÍO, A. i FANDOS, M. (Coords.) *La internacionalització de les universitats: el procés d'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior*, Tarragona. Publicacions URV.

ROQUER, S. (2011). La població de Tarragona. Dinàmica i estructura. *Història de Tarragona. Vol.6. Cap el segle XXI*, Lleida, Pagès Editors (en premsa).

ROQUER, S. (2011). La diferenciació residencial de l'espai urbà: els contrastes sociodemogràfics i electorals. *Història de Tarragona. vol.6, Cap el segle XXI*, Lleida, Pagès Editors (en premsa).

ROQUER, S. i ALBERICH, J. (2011). Contrastes y diferencias entre las ciudades españolas en la intensidad y características de la movilidad habitual. Antecedentes y situación al año 2001, a VALENZUELA, M. (Coord.). *Las ciudades españolas en la etapa autonómica (1978-2008). Dinámicas, procesos y políticas* (en premsa).

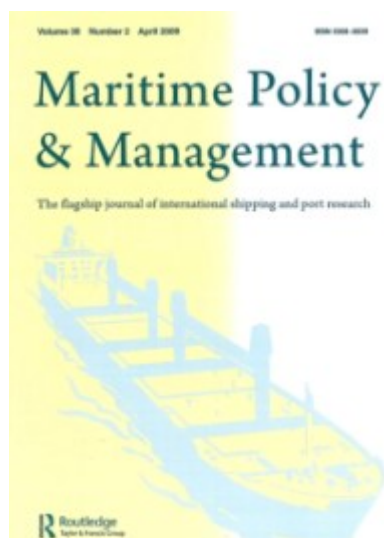
RUSSO A.P. i ROMAGOSA, F. (2010). The Network of Spanish Jewries: in Praise of Connecting and Sharing Heritage. *Journal of Heritage Tourism*, Londres, vol. 5, n. 2, p. 141-156.

RUSSO, A.P. i VAN DER BORG, J. (2010). An Urban Policy Framework for Culture-oriented Economic Development: Lessons from Holland. *Urban Geography*, vol. 31, n.5, p. 668-690.

RUSSO, A.P. i SEGRE G. (2010). Place Branding and Intellectual Property, a GO, F. M. i GOVERS, R. (Coords.) *International Place Branding Yearbook 2010: Place Branding in the New Age of Innovation*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

RUSSO, A.P. (2010). Del patrimonio mundial y la turistización: malentendidos y buenas prácticas, a *Actas del simposio internacional soluciones sostenibles para las ciudades patrimonio mundial*, Valladolid, Fundación del Patrimonio Histórico de Castilla y León, p. 71-91.

RUSSO, A.P. (2010) Paisajes urbanos en la época post-turística. Propuesta de un marco analítico. *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, vol. XIV, núm. 323.

GUI, L. i RUSSO, A.P. (2011). Cruise ports: a Strategic Nexus Between Regions and Global Lines - Evidence from the Mediterranean, *Maritime Policy & Management*, Londres, vol. 38, n. 2, p. 129 -150.

RUSSO, A.P. (2011). Creación de herramientas *knowledge management* para la mejora de la competitividad, a ANTON, S. (Ed.). *Diez lecciones sobre turismo*. Tarragona, Publicacions URV (en premsa).

SALADIÉ, O. (2011). Los residuos domésticos y asimilables en Cataluña: la generación y la recogida selectiva como indicadores de la sostenibilidad territorial. *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, n. 56 (en premsa).

SALADIÉ, O (2011). Els antics abocadors municipals de residus de la comarca de la Ribera d'Ebre (I). *Miscel·lània del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre (CERE)*, n. 22 (en premsa).

SALADIÉ, S. (2010). Les vegueries, un àmbit transcendental per al territori. *Serra d'Or*, p. 607-608.

SALADIÉ, S. (2010). Experiencias de la provincia de Tarragona, a *El valor del paisaje: un repertorio de experiencias para la puesta en valor de los paisajes rurales españoles*, Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino.

SALADIÉ, S. (2010). Identificació i inventari dels valors del paisatge, a PINTÓ, J. (Ed.) *Eines i instruments per a les polítiques de paisatge*. *Diversitas*, n. 65, Servei de Publicacions de la Universitat de Girona.

SERRANO, D. (2010). Unidades de vegetación en Muntanyes d'Ordal (Barcelona). *Ería. Revista de Geografía*, nº 82, p. 181-194.

SERRANO, D. i MOLLEVÍ, G. (2010). La crisis de la filoxera en España según la representación diplomática francesa. *Geographicalia*, nº 56, p. 63-88

SERRANO, D. (2010). Paisatges de la Ribera de l'Ebre. Síntesi de la diversitat comarcal. *Miscel·lània del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre (CERE)*, p. 181-226

SIGRÓ, J., i altres (2010). The Impact of Climate changes and Human activities in recent mixing variability of a small, karstic evaporitic, stratified system: Arreo Lake (N Spain). *Journal of Paleolimnology*, desembre, 17 p.

SIGRO, J.; BRUNET, M. i AGUILAR, E. (2010). El desarrollo de datos de calidad y el cambio térmico observado en España, *Investigaciones Geográficas*, n. 49, p. 89-107.

SIGRÓ, J.; BRUNET, M. i altres (2011). Trends in Frequency Indices of Daily Precipitation over the Iberian Peninsula during the Last Century, *Journal of Geophysical Research-Atmosphere*.

WILSON, J. (2011). Tourism, Creativity and Space, a WILSON, J. (Ed.) *New Perspectives on Tourism Geographies: Space, Place and Tourism*. Londres, Routledge (en premsa).

WILSON, J. i TALLON, A. (2011). Gentrification, Tourism and the Production and Consumption of Space, a WILSON, J. (Ed.) *New Perspectives on Tourism Geographies: Space, Place and Tourism*, Londres, Routledge (en premsa).

WILSON, J. (2011). Tourism: the View from Space, a WILSON, J. (Ed.) *New Perspectives on Tourism Geographies: Space, Place and Tourism*, Londres, Routledge (en premsa).

WILSON, J. (2011). Tourism Geographies in a Post-Disciplinary Age, a WILSON, J. (Ed.) *New Perspectives on Tourism Geographies: Space, Place and Tourism*, Londres, Routledge (en premsa).

Projectes de transferència de coneixements, activitats i treballs d'assessorament

Historia de Tarragona. Ajuntament de Tarragona. Elaboració i adequació de la cartografia. Laboratori de Cartografia i SIG del Departament de Geografia. Jordi Andreu i Montserrat Bustos, 2009-2011.

Pla de millora de la competitivitat del turisme i l'oci a les comarques de Tarragona. Convocatòria quadriennal FEDER Eix 1- Demarcació de Tarragona. Ajuntament de Vila-Seca. Parc Científic i Tecnològic de Turisme i Oci de la Universitat Rovira i Virgili, 2007-2010.

Projecte SIG Tur / e-Destinació, Consorci per a la Millora de la Competitivitat del Turisme i Oci a les Comarques de Tarragona, Parc Científic de Turisme, coord. Antonio Paolo Russo i Yolanda Pérez, 2010.

Tracking i turisme, Consorci per a la Millora de la Competitivitat del Turisme i Oci a les Comarques de Tarragona, Parc Científic de Turisme. Paolo Russo, Yolanda Pérez, 2010.

Desenvolupament del producte enoturístic, Consorci per a la Millora de la Competitivitat del Turisme i Oci a les Comarques de Tarragona, Parc Científic de Turisme. Jaume Salvat, 2010.

Pla d'Assistència i Suport de la comarca de la Terra Alta. Consell Comarcal de la Terra Alta. Jordi Blay, 2010.

Producte realitzat. Assessorament i assistència tècnica i científica. Consorci per a la Millora de la Competitivitat del Turisme i Oci a les comarques de Tarragona, 2010.

Informe de Sostenibilitat de la URV, per encàrrec del Rector de la URV i la càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible. Joan Alberich, 2011.

Tendències actuals en enoturisme i desenvolupament regional dins del Seminari internacional Noves oportunitats i reptes en el turisme del vi. Jordi Blay i Jaume Salvat. Vila-Seca, 15 d'octubre 2010.

Nuevas Oportunidades y Retos en el Turismo del Vino. Direcció científica i organització del Seminari Internacional, Grup de Recerca Anàlisis Territorial y Estudios Turísticos (GRATET), Vila-Seca, 15 i 16 d'octubre de 2010.

II Jornades puntXpunt: tendències i solucions TIC aplicades al turisme. Yolanda Pérez, 27 d'octubre de 2010.

Programa de Assistència Municipal de Turisme. Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona. Salvador Anton i Jaume Salvat, 1998-2010.

Avantprojecte d'ordenació, planificació i estratègia del Pla d'usos de la Mussara. Assessorament i assistència tècnica, Ajuntament de Vilaplana, 22 de gener 2011.

Els molins fariners de Bonastre i Roda de Berà, de Ricard Benimeli, a Roda de Berà. Presentació del llibre per Jordi Blay, 10 d'abril 2011.

Pla d'Assistència i suport en matèria de Protecció Civil, per al Consell Comarcal de la Terra Alta. Jordi Blay, Oscar Saladié, Jordi Andreu.

Reus demà. Pla estratègic i Agenda 21. Coordinador de l'Equip de Territori, infraestructures i medi natural Josep Oliveras. Presentació pública del projecte, 16 de març 2011.

Documental La Fàbrica, Presentació del documental i debat sobre les implicacions ambientals i socials en l'entorn de l'empresa química. *IV Jornades sobre química verda: fem processos sostenibles.* Facultat de Química (URV) i Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible, Tarragona, 29 d'abril 2011.

Xarxa Internacional d'Investigadors COODTUR. Reunió del Secretariado de la Xarxa, Universitat de Màlaga. Marta Ne-lo, Jordi Andreu i Yolanda Pérez, 18-19 de maig 2011.

Comissió d'experts per l'assessorament en la museïtzació del mas Miró. Mont-Roig, 27 de maig 2011. Grup de Recerca d'Anàlisis Territorial i Estudis Turístics.

Històries de muntanyes endins. Assessorament i assistència tècnica en la redacció del producte turístic, Ajuntaments de Pratdip, Tivissa i Vandellòs-Hospitalet de l'Infant, 2010-2011.

Xarxa interdisciplinària sobre la problemàtica del plagi en l'educació universitària. *Benchmarking per la detecció i prevenció del plagi*. Institut de Ciències de l'Educació (ICE-URV). Investigador principal: Gerard Ryan (Departament de Gestió d'Empreses). Altres investigadors: Òscar Saladie, 2010-2011.

Marc estratègic de desenvolupament de la Ruta del Cister, Salvador Anton i Jaume Salvat i altres, 2010, 94 p.

Anàlisi i avaluació de la planificació turística de la Terra Alta (1990-2010), Salvador Anton, Lorena Beas y Jaume Salvat, 2011, 229 p.

Estratègies turístiques per a la dinamització econòmica de la Terra Alta, Salvador Anton i Jaume Salvat, 2011, 95 p.

Conferències impartides

ALBERICH, J. *Població i desenvolupament sostenible*. Antena del Coneixement de la URV, Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible. Torredembarra, 4 de febrer de 2011.

ANTON, S. *Quin futur li espera a la Costa Daurada?*. Cambra oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona, 28 de setembre 2010.

ANTON, S. *Innovació, competitivitat i sistemes d'innovació en el turisme*. Jornada Innovació i Perspectives del Turisme a la Costa Daurada. Escola Universitària de Turisme i Oci, Vila-Seca, 22 de juny 2010.

OLIVERAS, J. *El paper de les infraestructures en el desenvolupament i l'evolució empresarial*, a les Jornades d'estudi: Els arxius històrics d'empresa, Tarragona, Arxiu Històric de Tarragona. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 14 d'octubre 2010.

OLIVERAS, J. *El desenvolupament sostenible*. Antena de coneixement de la URV i Càtedra de Desenvolupament sostenible DOW-URV, Cambrils, 1 de desembre 2010.

OLIVERAS, J. *La planificació territorial: el cas del Camp de Tarragona*, a la VII Jornades de Risc i Anàlisi del Territori. Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de Reus. Organitza Departament de

Geografia i Ajuntament de Reus. Emergències i Protecció Civil, 28 de març 2011.

OLIVERAS, J. *La consolidació d'una ciutat industrial: Barcelona, 1881-1935*. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Seminari d'Història de Barcelona. Curs d'Història de Barcelona: l'electrificació de Barcelona 1881-1935, 18 de maig 2011.

RUSSO, A.P. *Venice and Barcelona: New Trajectories of Tourism Development*. Seminari *Metropoles Iberoamericanas: Experiències, desafios e perspectives*. Universidade Federal Fluminense, Niteroi (Rio de Janeiro), 19-20 d'agost 2010.

RUSSO, A.P. *Creative cities : Which (historic) Urban Landscape?*. Seminari *The Tourismification of World Heritage: misunderstandings and best practise*. University of Nova Gorica, Slovenia, 19-20 de febrer 2011.

SALADIÉ, O. *Observar el temps a la Ribera d'Ebre: història de les estacions meteorològiques*. La Torre de l'Espanyol (8 de setembre 2010), Garcia (6 de novembre 2010) i Rasquera (3 de desembre 2010).

SALADIÉ, O. *Fem més sostenible el nostre desenvolupament*. Jornades de desenvolupament sostenible de la Ribera d'Ebre, Antena de Coneixement de la URV. Móra d'Ebre (4 de febrer 2011) i Santa Coloma de Queralt (21 de febrer 2011).

SALADIÉ, O. *Aigua i desenvolupament sostenible*. Antena del Coneixement de la URV. La Sènia, 24 de març 2011.

SALADIÉ, O. *Els riscos naturals a Tarragona*. VII Jornades de risc i anàlisi del territori: els riscos naturals III. Departament de Geografia (URV), Reus, 28 de març 2011.

SALADIÉ, O. *Activitat turística sostenible*. XIX Jornades Científiques Mediterrània - Centre d'Iniciatives Ecològiques, Tarragona, 30 de març 2011.

SALADIÉ, S. *Els paisatges de Constantí en l'àmbit del Camp de Tarragona*. Ajuntament de Constantí (Tarragona), 1a. Jornada sobre el paisatge de Constantí, Constantí, 2010.

SALADIÉ, S. *Un repte per a l'equilibri territorial de Catalunya*. VI Jornades de Serra d'Or. Debat Vegueries, Barcelona, 2010.

SALADIÉ, S. *El paisatge agrari en l'ordenació del territori*. Fundació Agroterritori, Dinàmiques territorials del sector agrari en el Camp de Tarragona, Valls, 2010.

SALADIÉ, S. *La gestió del paisatge*. Conca22, Explotació i conservació del paisatge a la Conca de Barberà, l'Espluga de Francolí, 2010.

SALADIÉ, S. *Els conflictes territorials del sistema elèctric a Catalunya*. Societat Catalana de Geografia, Barcelona, 2011.

SALADIÉ, S. *El catálogo de paisaje de las Terres de l'Ebre (Catalunya)*. Consejería de Medio Ambiente del Gobierno de Cantabria, Santander, 2011.